

22.5.2025

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnan sisäisen tarkastuksen jaoston kokous

Aika 22.5.2025 klo 9–11

Paikka nh Nousukausi, Mariankatu 9

Osallistujat

neuvotteleva virkamies Heli Irola, valtiovarainministeriö (puheenjohtaja)

tarkastusneuvos Mikko Helkiö, valtioneuvoston kanslia
ulkoasianhallinnon tarkastaja Ari Rouhe, ulkoministeriö
tarkastusjohtaja Kaisa Sistonen, oikeusministeriö
tarkastuspäällikkö Tuula Weckman, sisäministeriö
vanhempi hallitussihteeri Tuomas Hyvärinen, puolustusministeriö
ylitarkastaja Kimmo Aho, opetus- ja kulttuuriministeriö
tarkastuspäällikkö Sari Anttila, maa- ja metsätalousministeriö
hallitusneuvos Pasi Ovaska, liikenne- ja viestintäministeriö
tarkastusneuvos Hannu Kananen, työ- ja elinkeinoministeriö
hallitusneuvos Kalle Tervo, sosiaali- ja terveysministeriö
tarkastusneuvos Niina Sipiläinen, ympäristöministeriö

assistentti Veronika Nurmi, valtiovarainministeriö (sihteeri)

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Kokous avattiin klo 9. Asialista sekä edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin sellaisenaan.

2. Kansallisarkistoon pysyvästi arkistoitavat sisäisen tarkastuksen dokumentit

Kansallisarkisto on antanut määräyksen arkistoitavista asiakirjoista. Tämän määräyksen tueksi on laadittu perustelumuistio sekä Excel-taulukko, jossa on määritelty sisäisen tarkastuksen ja valvonnan asiakirjat sekä niiden säilytysajat. Tietyissä nimetyissä asiakirjoissa on määritelty pysyvä säilytys. On mahdollista, että erityisesti sisäisen tarkastuksen dokumentteja on mietitty tätä silmällä pitäen.

Asiakirjat siirretään VAHVA-järjestelmään, jossa säilytys tapahtuu automaattisesti järjestelmän kautta. Pysyvästi säilytettävissä asiakirjoissa tulee olla jokin tietty aspekti, jonka avulla ne voidaan tarvittaessa löytää. Samalla todettiin, että dokumentit ovat luonteeltaan kuluvia ja liittyvät ajankohtaisesti käsiteltävään asiaan. Organisaatiot ja niiden toiminnot muuttuvat ajan myötä, mikä vaikuttaa asiakirjojen merkitykseen.

Valtioneuvoston tiedon suojelun näkökulma on otettu huomioon. Kansallisarkistossa todettiin, että sisäisen tarkastuksen jaosto voi tarvittaessa ohjata muiden dokumenttien hallintaa, mikäli siihen nähdään tarvetta.

Keskustelussa nousi esiin näkemys, ettei sisäisen tarkastuksen asiakirjoja ole tarpeen säilyttää pysyvästi. Ohjesääntö mainittiin mahdollisena dokumenttina, joka saattaa olla tarpeen arkistoida toiseen virastoon. Tiedonhallintasuositus ei ole ristiriidassa Kansallisarkiston määräyksen kanssa, ja nähtiin tärkeäksi, että säilytyskäytännöissä on selkeä rajanveto.

Tilintarkastuskertomus mainittiin esimerkkinä asiakirjasta, jonka pysyvä säilytys saattaa olla perusteltua. Esitettiin, että dokumenttien säilytys tulisi arvioida ministeriö- ja tapauskohtaisesti. Todettiin myös, että kokemuksen mukaan yli kymmenen vuotta vanha dokumentti on voinut osoittautua hyödylliseksi. Excel- taulukkoa ei pidetty loogisena dokumenttien säilytystarpeen arvioinnin kannalta.

Lopuksi korostettiin, että asiakirjojen säilytys tulee perustua niiden tarpeellisuuteen ja että jatkossa toivotaan virastokohtaista sääntelyä. Päätettiin, ettei sisäisiä tarkastajia ohjata tässä asiassa enempää.

3. Toimikauden hankkeet

- Sisäisen tarkastuksen strategia, pienryhmän muodostaminen
- Itsearviointityökalun laadinta, pienryhmän muodostaminen
- Yhteistyön tiivistäminen: VTV, tietosuojavastaavien verkosto, sisäiset tarkastajat

Toimikauden hankkeiden osalta suunnitellaan muodostettavaksi 3–4 hengen työryhmiä, joihin osallistetaan myös muiden virastojen edustajia. Hankkeet liittyvät sisäisen tarkastuksen strategiaan, itsearviointityökalun laadintaan sekä yhteistyön tiivistämiseen valtiontalouden tarkastusviraston, tietosuojavastaavien verkoston ja sisäisten tarkastajien kanssa. Näiden hankkeiden toteutus on suunniteltu vuodelle 2025. Tavoitteena on saada hankkeet käyntiin mahdollisimman nopeasti. Pienryhmien puheenjohtajat valitaan jaostosta.

Toivottiin virallista asettamispäätöstä, jossa avataan hankkeiden aiheita ja asetetaan niiden toteuttamiselle selkeät rajat.

4. Ministeriöiden sisäisen tarkastuksen dokumenttien vienti VAHVA:an/Kalle Tervo

Lainsäädännön mukaan asiakirjat tulee rekisteröidä viipymättä VAHVA-järjestelmään. Arkistoinnin tulee tukea sekä muiden viranomaisten työtä että virastojen toimintaa. Ihannetilanteessa kaikki viranomaisen asiakirjat olisivat VAHVA:ssa, mukaan lukien kaikki viralliset asiakirjat paitsi luonnokset, muistiot ja muut epäviralliset dokumentit. Turvaluokiteltu aineisto rajautuu tiettyyn turvaluokkaan asti.

Ideaalitilanteessa myös asiakirjojen muokkaustila säilytettäisiin VAHVA:ssa, jotta tarvittaessa voidaan palata aiempiin versioihin. On huolehdyttävä siitä, että viranomaisen asiakirjat pysyvät asiallisilla ja virallisilla

alustoilla. Kirjaamoon yhteyttä otettaessa tulee olla tarkkana siitä, mitä asiakirjoja ja millä tavalla lähetetään, koska esimerkiksi sähköpostin teksti voi muodostua osaksi virallista asiakirjaa.

Sisäisen tarkastuksen näkökulmasta viranomaisen asiakirjat ovat kaikki lopputuloksena syntyneet dokumentit, jotka eivät ole luonnosvaiheessa. Tarkastusten raportit ja suunnitelmat esitetään viraston tai ministeriön johtoryhmälle, ja nämä tulee toimittaa VAHVA-järjestelmään.

5. TEM:n sisäisen tarkastuksen tapahtuma ministeriön henkilöstölle/Hannu Kananen

Joulukuussa 2024 toteutettiin laatuarviointi, jossa tunnistettiin kehittämisalueita jatkuvan laadunkehittämisen, laajojen arviointi-, varmennus- ja tarkastustehtävien sekä tarkastuksen ohjauksen ja johtamisen osalta. Kehittäminen perustuu uusien ja päivitettyjen ammatillisten standardien noudattamiseen.

TEM:ssä järjestettiin pienimuotoinen tilaisuus, johon kutsuttiin koko henkilöstö. Tilaisuuden keskustelun pohjana käytettiin kolmen linjan mallia, laatua sekä sisäisen tarkastuksen taulukkoa. Tilaisuudessa käytiin läpi kehittämiskohteita ja keskusteltiin siitä, miten sisäisen tarkastuksen vaikuttavuutta voidaan parantaa.

Yhteenvedona todettiin, että tilaisuus saavutti asetetut tavoitteet. Se loi avoimen keskusteluympäristön, toi esiin uusia näkökulmia ja käynnisti jatkokeskustelun ylimmän johdon kanssa. Suositellaan, että vastaavia tilaisuuksia järjestetään myös muissa ministeriöissä. Tilaisuuden markkinoinnissa Kampus-uutinen nähdään suositeltavana keinona osallistujien houkuttelemiseksi.

Korostettiin, että sisäisen tarkastuksen työ tulee tuoda rohkeammin esiin, jotta sen ymmärrys ja merkitys lisääntyvät.

6. Muut asiat

- Kansliapäällikkökokous 26.5.2025

Kokouksessa esitellään neuvottelukunnan toimintaa, jaostojen toimintaa sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaa. Keskustellaan siitä, mitä kansliapäälliköiltä tulisi kysyä sisäisen tarkastuksen vaikuttavuuden parantamisen näkökulmasta. Erityisesti pohditaan, mitä kansliapäälliköt odottavat sisäiseltä tarkastukselta.

- OECD-hankkeen tilanne

Output 4 -raporttiluonnos on valmistumassa tällä viikolla. VVC avaa Howspace-alustan, johon jaostolaisille lähetetään kutsu. Neuvottelukunnan kokous on suunniteltu pidettäväksi kesäkuun alussa. Hankkeen tämänhetkistä tilannetta esittelee kokoukseen kutsuttu vierailija.

- Ministeriöiden tarkastusaiheet vuodelle 2025

Ministeriöiden tarkastusaiheita vuodelle 2025 on koottu taulukkoon, joka löytyy Teams-työtilasta. Vuoden 2026 osalta pohditaan mahdollisuutta toteuttaa ministeriöiden yhteisiä tarkastuksia. Tämä ajatus sai kannatusta. Korostettiin, että aihevalintojen tulee olla ministeriöille relevantteja ja riskiperusteisia.

- Korkeakouluharjoittelijat

Tälle toimikaudelle ei ole suunnitteilla korkeakouluharjoittelijoiden ottamista. Harjoittelijoita pidetään kuitenkin hyvänä tapana kasvattaa uusia sisäisen tarkastuksen ammattilaisia.

7. Seuraavat kokoukset

To 11.9.2025 klo 9–11

To 13.11.2025 klo 9–11

8. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 10.55.

Jakelu / Sisäisen tarkastuksen jaoston jäsenet